

Afscheidsbrief

Indien er één soort tekst zonder de oorlog nooit zou hebben bestaan, dan zeker het afscheid. Zeer veel soldaten schreven afscheidsbrieven waarin berusting, angst en trots, godsgeloof en patriotisme, aanvaarding en de wens op moedige wijze te sterven om voorrang streden.

De militaire overheid maande zijn onderhorigen tenslotte aan om de volle waarheid neer te pennen. In de brief die na hun dood of verdwijning aan de familie zou worden overgemaakt, mocht alles staan. Niemand zou die brief lezen tenzij zij zelf dood waren. Het maakte sommige brieverschrijvers, oog in oog met de dood, én dus met het leven, bijzonder openhartig.

Gisèle Nicaes uit Sint-Agatha-Berchem schonk in 2013 aan het In Flanders Fields Museum een brief en enkele foto's van haar vader **Henri Nicaes** uit Gent en vroeg of iemand de brief nog eenmaal aan haar wilde voorlezen. Het bleek een afscheidsbrief aan de ouders en de zus. De schrijver had kennelijk moeite om hem te schrijven. Hij was geen schrijver, maar de moeite kwam vooral omdat hij voortdurend aarzelde tussen de aanspreking in een gewone brief en de aanspreking in een afscheidsbrief... Evenveel moeite had hij met het tijdsperspectief en zodoende met de functie van de brief. Als het 'goed' was zou hij de opdracht waarvoor hij was aangeduid overleven en zouden zijn ouders en zijn zus de brief nooit hoeven te lezen. Liep het fout af, dan wel, en dan kreeg de brief zijn functie, de drager van zijn laatste gedachten en woorden.

Henri Nicaes was korporaal in het 13de Linieregiment in de 4de divisie van het Belgische leger. Met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid mogen we veronderstellen dat Henri Nicaes de opdracht had gekregen om deel te nemen aan de aanval op de Duitse voorposten Terstille en Violette, en dat hij daarvoor de aanmaning had gekregen om een afscheidsbrief te schrijven, voor het geval dat... Henri Nicaes overleefde. De brief bewaren en af en toe opnieuw lezen, zette in het gezin Nicaes telkens weer aan tot dankbaarheid en bezinning.

Henry Nicaes Oudstrijder – Invalid (gaas) 1914 – 18
13. Rgt. Ligne 1838 Gand Fl. Orient. foto 1914

Opdracht: Stel dat... Wat zou jij in je afscheidsbrief schrijven?

En campagne F-5-15

Teer Beminde Ouders en Zuster,

Met een teederhart kom ik U te groeten en zend ik hun voor de laatste maal mijn vaarwel. Reeds vele dagen zijn voorbij gevlogen in verdriet en smart voor hun, en ook denk ik op mijne vroegere dagen die wij te samen doorgebracht hebben in geluk en in vrede. Ja, lieve Ouders en Zuster, dezen brief zal U treffen, maar met mijn jongeling hart en de genegenheid die ik hun toedraag ben ik hun deze woorden verschuldig. Ik herdenk dikwijls mijne kinderjaren en nu zijn wij reeds zoolang gescheiden. Reeds vele maanden zijn voorbij gevlogen en ik heb altijd goeden moed en vol betrouwen op God. Gisteren nog ben ik tot de H. Tafel genadert om mijn leven aan God op te offeren en mij te bevrijden van de kogels en omdat hij hun zou mogen bewaren van alle rampen en ongelukken.

Aangezien ik niet weet wat er mij kan voorvallen heb ik besloten hun te melden dat ik altijd mijn best gedaan heb om hun en het vaderland van zijne grootste vijanden te verlossen. Mocht het gebeuren dat ik aan hunne zijde ontrek wordt verdraagt hun lot geduldig wees mij altijd in hunne gebeden aandachtig en denkt dat het Gods wil is. Vergeef mij, Beminde Ouders en Zuster, dat ik zoo hard ben, doch indien ik val op het slagveld, zijn mijne laatste gedachten tot hun gebracht en het eenigste welke een zoon en broeder welke hun altijd lief en getrouw is gebleven kan nalaten. Dit zijn de laatste woorden welke ik hun stuur. Lieve Ouders en Zuster, ik ben vertrokken met vollen moed en met mijn gedachten altijd bij U die Uw milsten zegen gevraagd heeft. Doet mijn beste groeten aan de familie, vrienden en kennissen en wees kalm, en hebt goede hoop mij weder te zien verschijnen in hun midden. Ontvang, Teer Beminde Ouders en Zuster, de laatste groeten en kussen van hun getrouwe en beminde zoon
Henri

Teer Beminde ouders en zuster,

Met een teederhart kom ik U te groeten en zend ik hun voor de laatste maal mijn vaarwel. Reeds vele dagen zijn voorbij gevlogen in verdriet en smart voor hun, en ook denk ik op mijne vroegere dagen die wij te samen doorgebracht hebben in geluk en in vrede. Ja, lieve ouders en zuster, dezen brief zal U treffen, maar met mijn jongeling hart en de genegenheid die ik hun toedraag ben ik hun deze woorden verschuldig. Ik herdenk dikwijls mijne kinderjaren en nu zijn wij reeds zoolang gescheiden. Reeds vele maanden zijn voorbij gevlogen en ik heb altijd goeden moed en vol betrouwen op God. Gisteren nog ben ik tot de H. Tafel genadert om mijn leven aan God op te offeren en mij te bevrijden van de kogels en omdat hij hun zou mogen bewaren van alle rampen en ongelukken. Aangezien ik niet weet wat er mij kan voorvallen heb ik besloten hun te melden dat ik altijd mijn best gedaan heb om hun en het vaderland van zijne grootste vijanden te verlossen. Mocht het gebeuren dat ik aan hunne zijde ontrek wordt verdraagt hun lot geduldig wees mij altijd in hunne gebeden aandachtig en denkt dat het Gods wil is. Vergeef mij, beminde Ouders en zuster, dat ik zoo hard ben doch indien ik val op het slagveld, zijn mijn laatste gedachten to hun gebracht en het eenigste welke een zoon en broeder welke hun altijd lief en getrouw is gebleven kan nalaten. Dit zijn de laatste woorden welke ik hun stuur. Lieve Ouders en zuster, ik ben vertrokken met vollen moed en met mijn gedachten altijd bij U die Uw milsten zegen gevraagd heeft. Doet mijn beste groeten aan de familie, vrienden en kennissen en wees kalm, en hebt goede hoop mij weder te zien verschijnen in hun midden. Ontvang, Teer Beminde Ouders en zuster, de laatste groeten en kunnen van hun getrouwe en beminde zoon.

Henri